

UCHWAŁA Nr XVII/122/2016
RADY MIEJSKIE W GORZOWIE ŚLĄSKIM
z dnia 24 lutego 2016r

w sprawie: **przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Gorzów Śląski na lata 2016-2019.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj: Dz.U z 2015r. poz. 1515) oraz art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj: Dz.U z 2015r. poz. 332, poz. 1045, poz. 1199, poz. 1830).

Rada Miejska w Gorzowie Śląskim uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gorzów Śląski na lata 2016-2019 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gorzowa Śląskiego.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim z mocą od dnia 1 stycznia 2016r.

Przewodniczący Rady

Artur Kajkowski

Załącznik nr 1

do uchwały nr XVII/122/2016

Rady Miejskie w Gorzowie Śląskim

z dnia 24 lutego 2016

GMINNY PROGRAM Wspierania Rodziny w Gminie Gorzów Śląski na lata 2016- 2019

Gorzów Śląski, 2016r.

SPIS TREŚCI

- 1. WPROWADZENIE.**
- 2. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE.**
- 3. UWARUNKOWANIA PRAWNE.**
- 4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU .WSPARCIE DLA RODZINY-ANALIZA SWOT.**
- 5. CELE I REALIZATORZY PROGRAMU.**
- 6. REALIZACJA ORAZ MONITOROWANIE PROGRAMU.**

1. WPROWADZENIE

Niniejszy program został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować zadania związane z: 1) opracowaniem i realizacją 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, stworzyć możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, umożliwić rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez zapewnienie rodzinie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania dla asystentów rodziny, 2) finansowaniem szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji asystenta rodziny, ponoszenie kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez asystenta rodziny, współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, 3) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałej na terenie gminy.

Głównym celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. W programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloproblemowym. Istotnym elementem programu są działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Obowiązek wspierania rodziny spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i organami pomocniczymi, policją, placówkami oświaty, podmiotami leczniczymi i organizacjami społecznymi.

2. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE

Gmina Gorzów Śląski to gmina miejsko-wiejska licząca 7.247 mieszkańców, położona w północno-wschodniej części województwa opolskiego. W skład gminy wchodzi 14 sołectw.

Stopa bezrobocia w gminie na dzień 31 grudnia 2015r. wyniosła 4,48 %, w 2014r. – 5,61%.

Dane dotyczące zjawiska bezrobocia na terenie gminy Gorzów Śląski - stan na 31 grudnia 2015r. wg danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnie.

- liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem 212 w tym 135 kobiet
- liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku dla bezrobotnych ogółem 30 w tym 15 kobiet

Struktura wiekowa bezrobotnych:

- przedział wiekowy 18-24 – ogółem 43 osoby w tym: kobiety 33
- przedział wiekowy 25-34 - ogółem 63 osoby w tym kobiety 49
- przedział wiekowy 35-44 – ogółem 40 osób w tym kobiety 25
- przedział wiekowy 45-54 – ogółem 37 osób w tym kobiet 17
- przedział wiekowy 55 i więcej – ogółem 29 osób w tym kobiety 11

Poziom wykształcenia zarejestrowanych:

- wyższe: ogółem 16 w tym 8 kobiet,
- policealne i średnie zawodowe: ogółem 51 w tym 40 kobiet,
- średnie ogólnokształcące: ogółem 12 w tym 12 kobiet,
- zasadnicze zawodowe: ogółem 74 w tym 42 kobiety,
- gimnazjalne i inne: ogółem 59 w tym 33 kobiety.

Czas pozostawania bezrobotnych bez pracy:

- do 12 m-cy: ogółem 133 osoby w tym 79 kobiet,

- od 12 m-cy do 24 m-cy: ogółem 27 osób w tym 19 kobiet,
- więcej niż 24 m-ce: ogółem 52 osoby w tym 37 kobiet.

Zarejestrowani bezrobotni niepełnosprawni:

- ogółem 11 w tym 2 kobiety

Ilość bezrobotnych uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu:

- prace interwencyjne: 4
- roboty publiczne: 4
- szkolenia: 2
- staże zawodowe: 25
- prace społecznie użyteczne: 8
- dodatki aktywizacyjne: 5
- refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego : 12

Z analizy powyższych danych wynika, że prawie połowa bezrobotnych osób to ludzie młodzi w wieku do 35 roku życia. Szczególnie niekorzystny wpływ na jednostkę lub rodzinę ma długotrwałe bezrobocie, a tym samym brak uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych. Choć stopniowo malejąca grupa osób w wieku produkcyjnym może korzystnie wpłynąć na statystyczny poziom bezrobocia, to w dłuższym okresie czasu należy liczyć się z negatywnymi skutkami starzenia się społeczeństwa i zwiększonym obciążeniem ochrony zdrowia.

Oprócz kwestii bezrobocia w Gminie Gorzów Śląski występują inne problemy społeczne, które w sposób pośredni lub bezpośredni rzutują na funkcjonowanie rodzin. Najbardziej jednak niepokojące są patologie społeczne. Do najczęściej najczęstszymi rozpowszechnionych możemy zaliczyć: alkoholizm, narkomanię oraz przestępczość. Skutkiem występujących patologii może być: przemoc w rodzinie, agresja, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, brak poczucia stabilizacji i bezpieczeństwa, a co za tym idzie problemy z właściwym wychowaniem dzieci.

Zgodnie ze sprawozdaniem rzeczowo-finansowym z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2015r. na terenie gminy Gorzów Śląski był zatrudniony jeden asystent rodziny. Opieką asystenta rodziny było objętych 6 rodzin.

W przypadku finansowania kosztów pobytu dziecka z naszej gminy, a umieszczonego w rodzinie zastępczej, koszt za 2014r. wynosił 5.502,22 zł, za 2015r. – 3.489,19 zł.

Z danych ze sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za lata 2014-2015 wynika, że:

Opis działań	2014	2015
Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego	7	7
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”	21	20
Liczba „NK” jakie wpłynęły do ZI	13	15
Liczba NK jakie wpłynęły z innych instytucji	0	0
Liczba powołanych grup roboczych	11	14
Liczba posiedzeń grup roboczych	14	11
Liczba wypełnionych NK część C	9	9
Liczba wypełnionych NK -część D	9	9
Liczba NK zakończonych	14	13
Liczba rodzin objętych NK	8	20
W tym dzieci od 0- 13 lat	13	13
W tym rodziny od 13 – 18 lat	6	6
Osoby niepełnosprawne	0	0
Liczba NK, w których zjawiskiem przemocy były osoby starsze	2	2
Liczba NK, w których zjawiskiem przemocy były osoby dorosłe	20	20
Liczba NK, w których zjawiskiem przemocy były dzieci	1	0

Gminny Program Wsparcia Rodziny powinien zapewnić szeroki wachlarz pomocy dla rodzin przeżywających trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz stwarzać możliwości skorzystania ze wsparcia odpowiednio do problemów. Głównymi filarami tego systemu są pracownicy socjalni i asystent rodziny.

Od 2013r. tut. OPS zatrudnia 1 asystenta rodziny, który swoim wsparciem obejmuje :

w 2014r. 6 rodzin

w 2015r. – 7 rodzin

Zgodnie ze sprawozdaniem dotyczącym rozliczenia dotacji celowej przeznaczonej na realizację Resortowego Programu Wsparcia Rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2015r, na realizację zadania wydatkowano ogółem 37.519,32 zł w tym: kwota dotacji z budżetu państwa wyniosła 18.000 zł, a wkład własny gminy wyniósł 19.519,32 zł.

Inne dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej obrazują liczbę wszystkich środowisk objętych pomocą w latach 2014-2015.

Tabela nr 1. Liczba środowisk objętych świadczeniem z pomocy społecznej.

Główny powód przyznania pomocy społecznej	2014r.	2015r
Liczba środowisk(osób/rodzin), którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej w tym:	283	292
-bezrobocie	97	94
- ubóstwo	33	46
- potrzeba ochrony macierzyństwa	7	8
- długotrwała choroba	37	38
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	26	23
rodzina niepełna	9	10
rodziny wielodzietne	32	26
niepełnosprawność	30	38
alkoholizm	10	8
inne: zdarzenie losowe	2	1

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Zaniechanie działań wobec rodzin, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, może doprowadzić do degradacji rodziny, a w konsekwencji do umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną.

Dlatego do zadań gminy określonych w ustawie o pomocy społecznej i ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną, czyli tworzenie i wdrażanie programów wspierania rodziny. Obowiązujący system pomocy społecznej nałożył na gminy obowiązek zabezpieczenia podstawowych potrzeb rodzin i dzieci, a zadania specjalistyczne takie jak: poradnictwo rodzinne oraz zapewnienie opieki i wychowania dzieci poza rodziną powierzył zarówno gminom jak i powiatom.

Podłożem nowych rozwiązań jest troska o zapewnienie każdemu dziecku stabilnego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Główne założenia systemu pomocy społecznej:

- 1) praca z dzieckiem pozbawionym prawidłowej opieki ze strony rodziny powinna być elementem szerszego programu wspierania rodzin w środowisku lokalnym,
- 2) główny akcent pracy z rodziną powinien być nałożony na profilaktykę, czyli wsparcie udzielane rodzinie naturalnej dziecka aby rodzina nie znalazła się w sytuacji kryzysowej, co konsekwencją może być zabranie dziecka z domu.
- 3) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji,
- 4) praca socjalna z rodzicami biologicznymi dziecka powinna być prowadzona także po zabraniu dziecka z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do domu,

- 5) umieszczenie dziecka pozbawionego całkowicie lub częściowo opieki rodziców w placówce opiekuńczo-wychowawczej może nastąpić dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej,
- 6) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym przy pomocy asystenta rodziny poprzez konsultacje i poradnictwo, terapię i mediacje, pomoc prawną, organizowanie dla rodzin grup wsparcia i grup samopomocy.

Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem stanowią 88,3 % ogólnej liczby rodzin zastępczych w kraju, tylko 11,7 % rodzin jest niespokrewnionych z dziećmi. Jest to spowodowane tym, że sądy rejonowe ustanawiając rodzinę zastępczą dla dziecka w pierwszej kolejności kierują się jego dobrem i związkiem emocjonalnym z najbliższą rodziną

Pierwszeństwo do sprawowania opieki zastępczej mają rodziny spokrewnione z dzieckiem, które bardzo często wymagają wsparcia i pomocy w należyтым sprawowaniu opieki, a często się zdarza, że są to rodziny, które same wcześniej były niewydolne wychowawczo i nie umiały właściwie wychować swojego dziecka.

Dlatego też główne działania Ośrodka będą skierowane w przyszłości na zatrudnianie więcej asystentów rodziny w ramach otrzymanej dotacji z budżetu państwa zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Monitorowanie zjawiska wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim oraz inne instytucje gminne,

w ramach koalicji lokalnej spowodowały konieczność wprowadzenia zmian ukierunkowanych na:

- 1) zmianę świadomości społeczeństwa,
- 2) skuteczną ochronę i wspieranie rodziny poprzez system pieczy zastępczej,
- 3) stworzenie procedur współpracy pomiędzy instytucjami ułatwiającymi pracę z rodziną,
- 4) zmianę postaw dzieci w rodzinach poprzez motywowanie ich do udziału w szkoleniach korekcyjno- edukacyjnych.

2. UWARUNKOWANIA PRAWNE.

Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi na następujących aktach prawnych:

- 1) Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r. (tj: Dz.U z 2015r. poz. 1515),
- 2) Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (tj: Dz.U z 2015r, poz. 332 ze zm),
- 3) Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tj: Dz.U z 2015r poz. 163 z późn. zm.),
- 4) Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r. (Dz.U. z 2010r. Nr 234, poz.1536 z późn.zm),
- 5) Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r. (Dz.U z 2008r. Nr 69, poz.415 z późn.zm),
- 6) Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r (Dz.U. z 2015r, poz. 1390),
- 7) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r (tj: Dz. U z 2015r. poz. 1286),
- 8) Miejsko-Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gorzów Śląski na lata 2010-2020 podjęta Uchwałą Nr XLVL/357/2010 Rady Miejskiej w Gorzowie Śląskim z dnia 30 września 2010r.

Celem Programu jest stworzenie systemu wsparcia rodziny, który pozwoliłby na efektywne budowanie mechanizmów współpracy z rodziną dziecka w środowisku rodzinnym.

Wprowadzenie asystentury rodzinnej jako nowej formy wsparcia rodziny przeżywającej trudności, umożliwia kompleksową i szybką pomoc.

3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU. WSPARCIE DLA RODZINY. ANALIZA SWOT.

Program wspierania rodziny skierowany jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, gdy rodzina i dziecko pozbawione są możliwości rozwijania się w swojej naturalnej rodzinie .

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodzin Program oparty jest na zasadach wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych , a także środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie.

Organizowanie i zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej jest obowiązkiem ustawowym samorządów gminnych.

Działalność osób odpowiedzialnych za wspieranie rodziny i wypełnianie jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzona będzie na trzech poziomach:

- 1) adresowana do rodzin o niskiej świadomości roli rodziny oraz konieczności wspierania jej poprzez wdrażanie działań prorodzinnych w środowisku lokalnym,
- 2) adresowana do rodzin o słabych przygotowaniach do pełnienia ról w rodzinie oraz do budowania więzi rodzinnej,
- 3) adresowana do rodzin o zbyt małej aktywności własnej mających rozszczeniowe zachowania i niską aktywność zawodową.

Głównym założeniem Programu jest wspieranie osób odpowiedzialnych za wspieranie rodziny przeżywającej trudności oraz upowszechnianie wiedzy o możliwości korzystania z wszelkich form placówek wsparcia w celu godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia w rodzinie.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca z podmiotami świadczącymi pomoc rodzinie jak: MGOPS (pracownik socjalny, asystent rodziny), szkoły, sądy, prokuratura, policja, stowarzyszenia, pedagog.

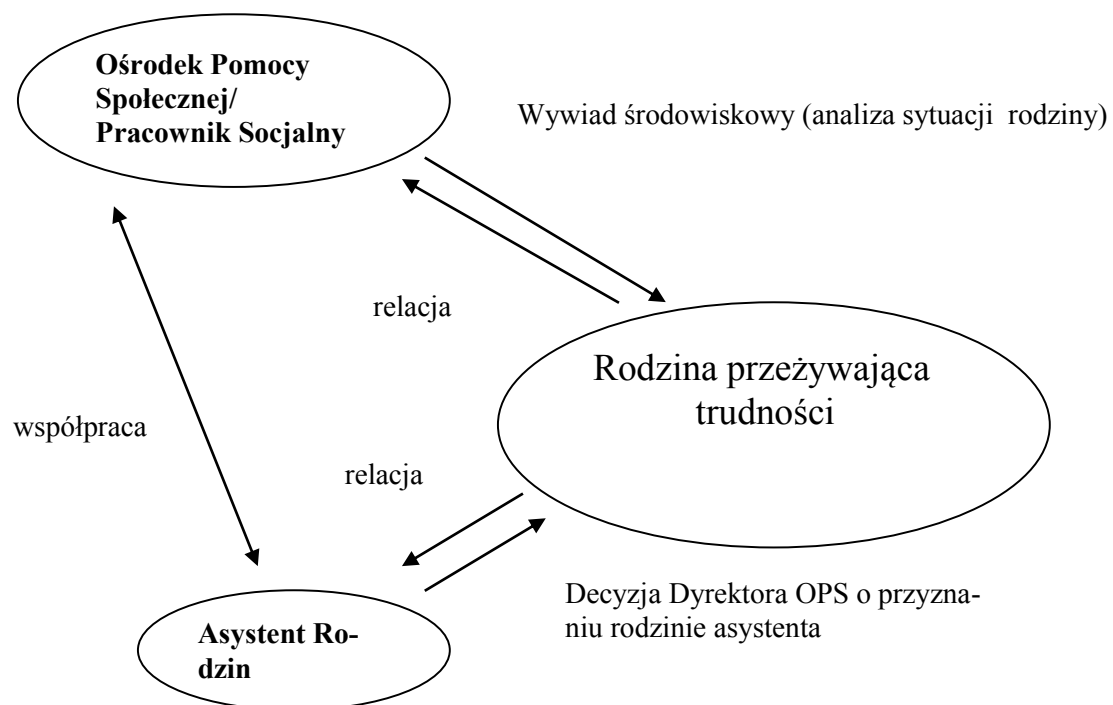
Szerokie spektrum zadań stojących przed osobami odpowiedzialnymi za daną rodzinę polega głównie na określeniu na wstępie warunków współpracy, przez właściwe udzielanie rodzinie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, następnie monitorowanie sytuacji rodzin i opieka pracownika socjalnego w formie pracy socjalnej lub udzielanie pomocy finansowej, które to formy mają służyć rodzinie w wypełnianiu przez nią codziennych obowiązków.

Asystent rodziny z uwagi na zróżnicowany charakter podejmowanych działań będzie musiał posiadać wiedzę na temat zasobów środowiska lokalnego, a m.in. podmiotów wspierających rodzinę na poziomie lokalnym.

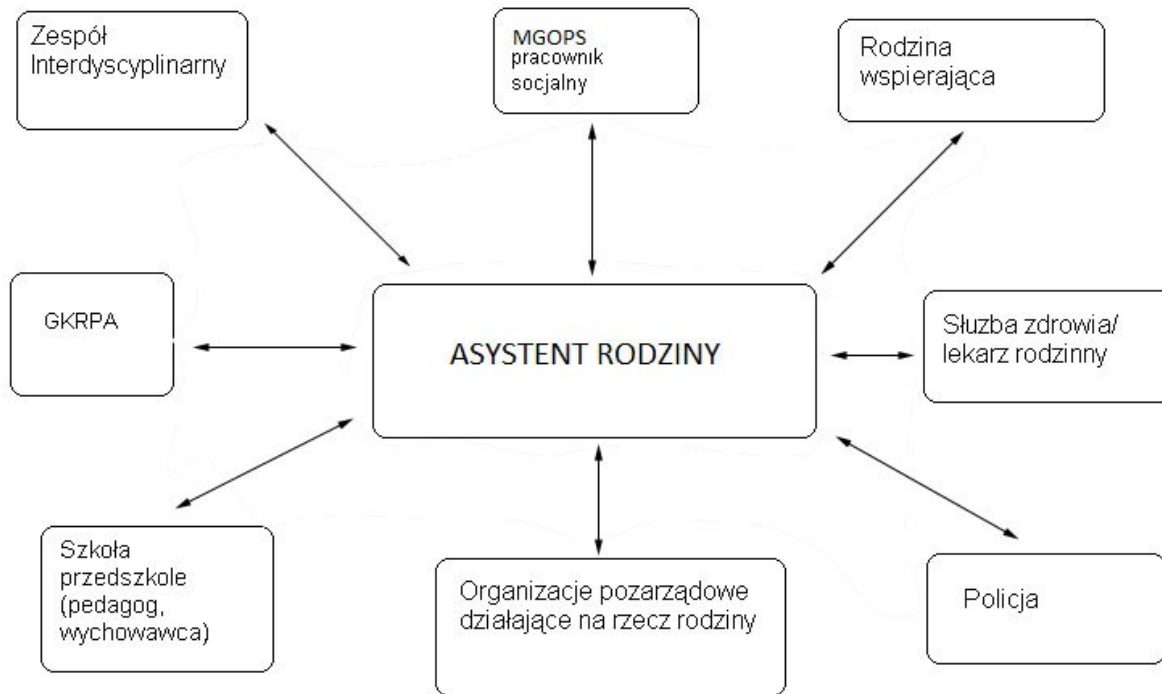
Wiedza asystenta rodziny w połączeniu z kompetencjami zawodowymi stanowi zaplecze do budowania kryteriów kompetencji i zachowań asystenta rodziny. Interdyscyplinarność działań, tworzenie sieci współpracy z różnymi podmiotami działającymi na rzecz wsparcia rodziny, to wyzwania przed którymi staną organizacje i instytucje wspierające rodzinę i realizujące te zadania.

I. Asystent rodziny w strukturze gminnego wsparcia rodziny.

II. Gminny system wsparcia rodziny w kryzysie.

W celu opracowania Gminnego Programu wspierania Pieczy zastępczej na lata 2016-2019 dokonano analizy SWOT (polega ona na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia).

Tabela 1. Analiza SWOT

Wsparcie rodziny na terenie gminy Gorzów Śląski

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym - doświadczenie i wiedza pracowników MGOPS - znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników MGOPS, - zapewnienie kadrcze MGOPS szkoleń, - zatrudnienie odpowiedniej liczby asystentów do występujących potrzeb, - działalność instytucji i placówek oświatowych na rzecz rodzin, - otwartość na współpracę, - realizacja programów profilaktycznych, - realizacja projektów systemowych celem aktywizacji społeczno-zawodowej osób z gminy, - realizacja rządowego programu ‘Pomoc państwa w zakresie żywienia’, - modernizacja świetlic, 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej, - brak pomieszczeń do realizacji form wsparcia, - brak środków na dodatkowe wsparcia dla rodziny, - obciążenia pracowników MGOPS dodatkowymi zadaniami, - małe zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie, - niewystarczający dostęp do poradnictwa specjalistycznego, - brak bezpłatnych zajęć w placówkach kulturalnych dla najuboższych, - rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego.

- korzystanie z istniejących boisk i hali sportowej.	
SZANSE-	ZAGROŻENIA
- wzrost świadomości jakie znaczenie i jaka wartość niesie za sobą rodzina, - wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny, - wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia, - możliwość pozyskania środków zewnętrznych , - możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi, - zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia.	- brak wsparcia opiekuńczo-wychowawczego dla rodziców – mniejsze szanse rozwojowe dzieci, - wzrost kosztów utrzymania rodziny,- - wypalenie zawodowe pracowników, - stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia dziennego dotyczące MGOPS-u , jako instytucji udzielającej jedynie wsparcia finansowego, - zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

4. CELE I REALIZATORZY PROGRAMU.

Cel główny, cele szczegółowe i badania Programu Wspierania Rodziny w gminie Gorzów Śląski na lata 2016-2019.

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji rodzin w gminie oraz na podstawie obowiązującego stanu prawnego zdefiniowano cel główny Programu.

Działania przewidziane w poszczególnych celach szczegółowych umożliwią realizowanie na szczeblu gminnym oraz w środowisku lokalnym polityki prorodzinnej, rozumianej jako stwarzanie warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych umacniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe wypełnianie przez nią podstawowych zadań.

Z analiz sprawozdawczych prowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin w różnych płaszczyznach.

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Rok	Wielodzietność	Bezrobocie	Alkoholizm	Długotrwała choroba	Niezaradność życiowa
2014	19	97	10	39	6
2015	23	67	14	12	8

Dane pokazują, że w rodzinach wielodzietnych występujące problemy to najczęściej bezrobocie i alkoholizm. Brak pracy i środków do życia prowadzi do zubożenia rodzin, a tym samym do korzystania ze środków pomocy społecznej jako jedyne źródło utrzymania.

Tabela 2. Liczba osób skierowanych na badania psychiatryczno-psychologiczne oraz na leczenie odwykowe.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej odwiedzając środowiska w miejscu zamieszkania widzi ogrom problemów w rodzinie i poprzez pracę socjalną dokonuje analizy tych problemów niejednokrotnie prowadząc do podjęcia przez osobę lub całą rodzinę terapii, udział w poradnictwie specjalistycznym, udział w grupie wsparcia itp.

Rok	Osoby biorące udział w terapii	Osoby skierowane na badania	Osoby kierowane na leczenie odwykowe	Ilość spotkań GKR-PA

2014	5	13	13	12
2015	6	16	16	12

Rodziny dotknięte przemocą kieruje się do Punktu Interdyscyplinarnego, jest założony formularz „Niebieskiej Karty” i są prowadzone działania samego Zespołu w celu rozwiązania powstałego problemu.

Tabela 3. Liczba założonych „Niebieskich Kart” oraz powołanych grup roboczych.

Rok	Liczba „Niebieskich Kart”	Liczba powołanych grup roboczych
2014	21	11
2015	20	14

5. REALIZACJA PROGRAMU ORAZ MONITOROWANIE PROGRAMU.

Głównym celem Gminnego Programu wspierania Rodziny jest tworzenie warunków umożliwiających poprawę sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez realizowanie skoordynowanej polityki społecznej na rzecz wzmocnienia rodziny przez wyspecjalizowane instytucje samorządu lokalnego.

Cel.1.	Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodziny.
Zadania	Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą w MGOPS
Zakładane rezultaty	Sprecyzowana wiedza na temat rodzin wymagających pomocy.
Realizatorzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim
Cel.2	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin
Zadania	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe, celowe, zasiłki rodzinne, dożywianie, stypendia szkolne, dodatek mieszkaniowy i ryczałt energetyczny, alimenty
Zakładane rezultaty	Podniesienie bezpieczeństwa bytowego i zdrowotnego rodziny. Zapobieganie rozpadowi rodziny i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno-bytowych. Uczenie rodziców i dzieci postaw pozazdrowotnych.
Realizatorzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przychodnia zdrowia, placówki oświatowe.
Cel.3	Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
Zadania	Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu poprzez pracę socjalną oraz współpracę z asystentem rodziny. Podejmowanie działań w celu pozostawienie dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzicom biologicznym. Organizowanie czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
Zakładane rezultaty	Podniesienie umiejętności rodzicielskich oraz poprawa zdolności wychowawczych rodziców. Wzrost świadomości w związku z pełnieniem ról rodzicielskich w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny. Promowanie i wspieranie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu

	dla dzieci i młodzieży.
Realizatorzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, GKRPA, asystent rodziny.
Cel. 4	Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących.
Zadania	Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną. Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami. Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą. Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny. Tworzenie i realizacja programów profilaktycznych
Zakładane rezultaty	Zmiana postaw i zachowań w rodzinach zagrożonych negatywnymi zachowaniami społecznymi. Zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców. Wzrost świadomości i umiejętności radzenia sobie z negatywnymi zjawiskami społecznymi i przyjmowanie pozytywnej postawy społecznej przez dzieci i młodzież. Ukierunkowanie pomocy na rzeczywiste problemy i potrzeby.
Realizatorzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Pomocy Rodzinie, placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, GKRPA, Punkt Konsultacyjny, asystent rodziny, przychodnie rodzinne.
Cel. 5	Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
Zadania	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Kierowanie członków rodzin do projektów systemowych. Prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach dotkniętych sytuacją kryzysową
Zakładane rezultaty	Zmiana postaw i zachowań członków rodzin dysfunkcyjnych. Wszechstronna pomoc dzieciom
Realizatorzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, komisariat policji.
Cel. 6	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.
Zadania	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników poprzez udział w szkoleniach, stażach itp.
Zakładane rezultaty	Podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc. Podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań.
Realizatorzy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.
Ogółem 6 celów	Główny realizator – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim

Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie realizowany przy współpracy z gminą, instytucjami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się sprawami rodziny.

Ważnym elementem gwarantującym właściwą realizację Programu będzie uzyskiwanie nie tylko środków finansowych z gminy ale również środków finansowych z dotacji celowej budżetu państwa. Informacje do przygotowywania raportów, notatek z monitoringu Programu będą pozyskiwane od następujących podmiotów:

- 1) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim w tym:
  - Zespół Interdyscyplinarny,
  - asystent rodziny.
- 2) Urząd Miejski w Gorzowie Śląskim.

- 3) Powiatowy Urząd Pracy w Oleśnie.
- 4) Komisariat Policji w Praszcze.
- 5) Prokuratura Rejonowa w Oleśnie.
- 6) Sąd Rejonowy w Oleśnie.
- 7) Szkoły, przedszkola.
- 8) Organizacje pozarządowe.
- 9) Inne(kuratorzy społeczni i zawodowi).

Za monitorowanie Programu będzie odpowiedzialny Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim.

Program będzie monitorowany co pół roku w celu sprawdzenia czy działania ujęte w programie są realizowane. Wspieranie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmiernienia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji , gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Okresową ocenę sytuacji rodziny będzie dokonywać pracownik socjalny i asystent rodziny nie rzadziej niż co pół roku.

Zadania pracownika socjalnego i asystenta rodziny regulują odrębne ustawy tj: ustawa o pomocy społecznej i ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą i wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim ma obowiązek zaplanować środki finansowe na realizację tego zadania, które pochodzą będą z budżetu gminy, dotacji lub środków pozabudżetowych.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Gorzów Śląski na lata 2016-2019 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie będzie miało charakter profilaktyczny i ochronny w miarę możliwości gminy.